

Dimmalætting

— ALITANDI TÍÐINDI

Hósdagur

28. maí 1998

Nr. 98
121 argangur

Kr 8,00

Fiskurin ger børnini burðardýgg

Nu hevur læknin og dr. med Sjurður F. Olsen aftur gjørt vart við seg. Hesaaldr í øni altyðja kanning, sum prógvar, at hys lufvíst kann byrta gja, at barnakonur eiga aðvørn tíðna og samslundis gera børnini burðardýggari.

Helmatíðindi 5

U18-landsliðini til EM-undankapping

Hoast handbóltssárið er lóugt, so hildu fleiri leikarar fram við venjingini. Endamálið hesa ferð er EM-undankappingin. Kvinnur skulu spæla sínar dystir í Bulgária og mennin sínar í Grikkalandi.

Ítróttur 6

Gjørt góðar mentunar-sendingar

Viðfrent sum innihaldið er í útvárpssendingum hansara hava tær givið almenninginum breitt innlit í norðurlanda bókmenntir, segir Thomas Ronström, ta hann handaði Birgri Kruse norðurlensku journalistavísitónina.

Helmatíðindi 7

Landryðingur, 2-5 m/s
Turt og sólin sær
Hitin: 7-10 stig

Samráðingar møguliga í Føroyum

Samráðingarnar við dansku stjórnina um bankendurgald og skuld verða í næstu viku - møguliga í Føroyum.

INGI RASMUSSEN

Kanska verða samráðingarnar, sum so long hevur verið hald óftur, í Føroyum.

Anfinn Kallsberg, lógmaður, vaktar fyrri Dimmalætting, at landstýrið hevur hildið danir um, so verður. Tingneis hevði einki svar fingið seinnapartin mikudagin.

rup Rasmussen, kandi einki til framsýningu, ta vit spurdu okkum fyrri. Eingin endaligur dátur avsettur fyrri tingingunum enn, men lógmaður sigur, at tær verða í vikuni eilir hvítusunnuni. Og so eru bara tveggjurnar, næstu dagurin og hósdegurin eftir, ta fraggið verður grundlógardagur.

Elddøpurin

Hvør situr við samráðing arbeiðið, hevur landstýrið ikki endaliga avgjort. Men eitt nu hevur spurningarnar er viðgjørdar á fundi í Landstýrinum. Samráðingar við Danmark er ókið hja lógmanni. Og helst verður um bankendurgald, hildið.

most eitt undsð fyrri hvonu flokkin við útlut, sigur Anfinn Kallsberg. Samlikt er ta, at Høgni Hoydal Landstýrisráðsúrari hja Tveidveldinum í sjálvstýrislandi, leri sum inngangur í næstu viku, ta hann kemur at sita yvir dansku forsætisráðharranum, sum hann aður hevur sett naskar spurningar sum sponvarpsmál.

Eisini er uppligt, at Sjálfstýrisflokkurin verður umboðaður av Helenu Dani á Neystabø, landsstýrisvinnu.

Alt í ein pott

Helst verður samráðst um bankendurgald, hildið, at vit skulu loysa bankakuldu og blökk og blökk, sigur Anfinn Kallsberg. Og tað betur um hja landstýrinum at fna allar spurningarnar avgerðilur, so farast kann til verki.

Um vit ikki loysa skuldarspurningin nu, so koma vit í ta støðu, at vit skulu gera eina fíggarlóg aftan nakra ávtala, sigur lógmaður.

Danskt ynski

Útspehð frá danskurum verður er helst greitt, at vit skulu samráðst um alt undir einum, og tað sigu tær eisini, at vit fna mest burturur, sigur Anfinn Kallsberg.

Føroyingar skulu gilda 1,3 milliard komandi ár, um samráðingarnar ikki geva annað úrslit. Blökkstúðulin fyrri 1999 er ikki ávtalaður enn, og tað spurningurin skul so eisini loysast í ár.

Við eru nýgd til at taka hesar spurningarnar við. Um vit vilja tað ella ikki, so verða all try máli á dagsekránni, sigur Anfinn Kallsberg.

Um máli verða skild sundur ella umrædd undir einum, heldur lógmaður hava minna tyding. Try verða meir ella minni samanhandlað, so hvussu so er, sigur Anfinn Kallsberg. Máli, sum nýggja samgongan hevur sett sær

a sjálvstýrislnd, verða ikki við á dagsekránni hesiferð. Samráðingarnar um blökkstúðulin hesa ferð snúva seg tóskil ikki um, hvat skil gerast við dansku innviðingunna í føroyska búskapin í framtíð.

Allar spurningarnar um framtíðarstovnun verða viðgjørdar burturur til sum tað ríkríkt blökkstúðulin, sigur Anfinn Kallsberg.

Landstýrið fer kortu at eftirlit ynskum hja forsætisráðharranum um eina kanning um atlanar nær hja samgongin.

Nú ber til at søkja

Ikki fyrr enn nu ber til at søkja um a lærarakulan og lærarakulan

JONHEBEN H. THORSEN

Tað er longu ein tíð síðan, at try, sum hava søkt inn a danskar læratovnar, sendu sinu umsóknarpappur avstað, men ikki fyrr enn nu ber til at søkja inn a lærarakulan og pedagogskulan.

Leinnur lýsing frá lærarakulan stendur, at skul in tekur neningar inn a lærarakulan og pedagog, utbyggjning, men við fyrri vart við einar góðkenning frá myndugleikunum. Hetta er ta, at skulin ikki hevur fingið játan enn, men Inak Nielsen rektari a lærarakulan sigur, at hann væntar, at tað kemur í rættlag skjót.

I langa tíð hava tær, sum hava høvt í huga at fara at lera ta pedagog ella lærara nart og spurt, men til fanyta, ta skulin hevur ikki vitað, um neringar verða tikin inn í ár ella ikki.

Men tað ber ikki til at hald langur, verður sagt frá lærarakulanum. Ta skulu nakrar neringar í heiti tíkið takast inn, so mugu tær fna at vita, um tað verður ein utbyggjning møgulig í Føroyum.

Dimmalætting um høg-tíðina

Av ta at komandi leygardagur er hvítusunnudagur, og hvíturíkið ikki ber post ut hagtíðan, kemur Dimmalætting ikki ut leygardagin.

Mánadagurin er halgudagur, so ta kemur hildið heilir ikki ut tydingin. «Ur Luftin» og «Váskur in» verða ta lögð í Dimmalætting fraggiðagin. Ítróttarhildið kemur mikudagin og «Kryd» hósdegun.

- Haldið eyga við dagaskipanini

Fiskifrøðingar miela til, at eitt vakið eyga verður hildið við fiskidagaskipanini, og tillagningar verða gjørdar um neyðugt.

INGI RASMUSSEN

Altjóða Havransoknarstovan ICES hevur givið føroyingum nakur til mæli um fiskidagaskipan næstu árin.

I stovnun verður mælt til varsemi, hoast fiski skaparin sammanumtikið hevur verið góður. Ella kanski just ta er tað, at mælt verður til varsemi.

Avísir stovnur verða nýggjuga troyttir alt av hærðiga. Og ein óreik er helst fiskidagaskipanin. Dugaskipanin ger, at skipari vilja hava sum mest burturur degunum,

sum tær hava fingið til-litnið. Og ta verða tær alsamt effektivar.

Torført at stýra

Fiskidagaskipanin er ikki bosti hitin hja fiskifrøðingunum, ta hon ger tað torført at stýra mongdini, sum verður fiskið.

ICES miela til, at eitt vakið eyga verður hildið við fiskidagaskipanini. Nýggjar óvissur eru í dugaskipanini, og mælt verður ta, at fylgja við við, hvussu leikur fer, og afurverðandi bóðskapurin hja ICES.

Óvæna sagt, ber tað ikki til at leggja seg fast um a eitt avist dagatal ar undan ári, men at broytingar mugu fremjast, ta tað er neyðugt. Jakup Reinert, fiskifrøðingur, er umboð leri oyngin í ICES.

Personliga heldur hann litið um dagaskipanini. Mer danur bana okki særliga við fiskifrøðingunum, ta ta kanst bruka ein og sama dag til fleiri fiskidag. Um ein stovnur er illa fyrri, so kanst ta ikki bróta inn og siga, at dagurin ikki skal brukast til ein avissin fiskistovna, sigur Jakup Reinert.

Fiskifrøðingarnar vilja kortini geva skiparin ein kjan. Men vit raða til at fylgja við, ta virði av einum dugi broytil. Skipari vilja effektivar fyrri at fna sum mest burturur degnum. Vit mugu fylgja við í, hvussu effektiv skipari vilja, sigur Jakup Reinert.

Tað kann merkja, at dagatal skul ætlanst hvørt ár, um neyðugt. Aðrastuðni verður kvotan lækkað eilir ein fiskidagur, um stovnun er holtur.

Føroyingar hava møguligleikarnar at minka dagatalið ella at leggja leir.

Men minkar ta dagatalið svir ein kambi, rakur ta ikki bara eitt fiskidag, ta somu batar fiski fleiri fiskidag. Eftanin er ta, at fna avissin hatum at fiska avissin fiskaslæg við at skerja dagatalið eftir avissin fiskidagum.

Fiskirannsóknarstovnun fer í næstum at geva sinu tilmæli um komandi fiskiárið, sum byrjar í septembar.

Lesið meiri á síðu 3

Jakup Reinert, fiskifrøðingur, er umboð leri hildið í ICES. Myk: Kolman

Bretland ynskir skjóta loysn á marknatrætuni

Stendur tað til Bretland Paul Nicolapulo, id er við til at samráðst við danir og føroyingar um markid millum londini, kann ein loysin finnast á málinum heilt skjótt.

INGI SAMUELSEN

Eg vil ikki seia nakra ting frist á, men tað er einki at vást í, at hildi

partur vilja hava eina loysn sum skjótast. Og eg trugu upp á, at vit finna eina loysn í ár.

Soleiða sigur Paul Nicolapulo, id er fyrstiskrivari á bretsku sendistovuni í Keypmannahavn. Hannara uppgeva a sendistovnun er ma, at taka seg av vandrættum við Føroyar, og hann er limur í samráðingarnevndini, sum í fleiri ár hevur roynt ut finna eina loysn á marknatrætuni millum Føroyar og Danmark.

Órindi hansara í Føroy um vort at hitta nýggja føroyska landstýrið, og eftir allum at dema eisini ut skumpu undir eina loysn á marknatrætuni.

Eg hvi ikki havi sum ráðingur við landstýrið. Eg havi hildið upp á nýggja landstýrið - ta okki ligmanni, sum ikki kann vera til ódnar - og her tósuð vit saman ut tingini, sigur Paul Nicolapulo. Bretski embetsmaðurin er ikki í vs um, at útkurt ítakligt nu fer at hendi

Háðir partur hava atuga í ta loysn málið, og okki minst oluvinnan, sum ger seg til reinar at fara í gongd við royndarboringarnar.

Vilja ikki tryggja málið

Paul Nicolapulo leggur dregin við, at Bretland als óngin ahuga hevur í at tryggja samráðingarnar, nu tað kann tykjast sum um Føroyar hava stæri ahuga í ta fna eina skjóta loysn, við tað at royndar-

boringarnar skulu hýðast ut í ár ella næsta ár. Vit vilja eina og til hava eina skjóta loysn, ta ein tryggjng av málinum tenir óngum sammati, og eg vóni ikki, at málið endur í altjóðu ómáttaluni í Haag, tað vildi gjørt meira skaða enn gongin í grannavíðarskiftunum.

Tekin um vilja

Paul Nicolapulo vísir sinu háveru í Føroyum sum eitt tyðuligt tekin upp á

bretaka viljan ut finna eina loysn. Havduðsuppgáva min sendistovnun í Keypmannahavn er at taka meir av vandrættum, sum hava við ES at gera. At eg eri sendur til Føroya í somu viku, sum danir hava eina sera tydingarmikka fólkatvøvu um Amsterdam-sattmálan er eitt greitt tekin um, at vit meina hetta í alvara, vísir Paul Nicolapulo á.

PLANTU marknaður

Upplatingartíðir máljuni:
Týsd-leygardag kl. 10-18
Sunnud og halgd kl. 14-18
Hvítusunnudag stongt

TRO og PLANTUR
STALDUR (heiriraplantur)
SUMMARBLÓMSTUR
(áaplantur)
GRONMETISSMAPLANTUR
URTAPOTTAR
HOLD TÓD - KALK

Okkara dygd tin trygg

Urtagarðurin í Klirkjuba
Tlf. 32 802 - FAX 32 8116

FLOGFERDA SEDLAR

Faroe Travel
Tlf. 312600

FLOG-FRAKT

Faroe Cargo
Tlf. 318787